

سند هنر دوره‌ی ابتدایی

الگوی آموزشی دبستان‌های مفید

www.ketab.ir

کیومرث سلطانی ابهری

سرشناسه : سلطانی ابهری، محمد، ۱۳۴۳ -
 عنوان و نام پدیدآور : سند هنر دوره‌ی ابتدایی : الگوی آموزشی دبستان‌های مفید/ کیومرث سلطانی ابهری.
 مشخصات نشر : تهران: ایده آفرین، ۱۴۰۰.
 مشخصات ظاهری : ۱۳۴ ص.: مصور، جدول؛ ۲۲ × ۲۹ س.م.
 شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۸۵۲-۷-۴
 وضعیت فهرست نویسی : فیبا
 موضوع : معلمان هنر — آموزش
 Art teachers — Training of
 هنر — راهنمای آموزشی (ابتدایی)
 (Art — Study and teaching (Elementary
 هنر و کودکان
 Arts and children
 رده بندی کنگره : NX۲۸۰
 رده بندی دیویی : ۷۰۷
 شماره کتابشناسی ملی : ۸۶۸۹۷۸۴
 اطلاعات رکورد کتابشناسی : فیبا

www.ketab.ir

نام کتاب: سند هنر دوره‌ی ابتدایی
 نویسنده: کیومرث سلطانی ابهری
 طراحی جلد: هادی حیدری
 صفحه آرای: فرشته زند
 چاپ اول: زمستان ۱۴۰۰
 شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۸۵۲-۷-۴
 نشانی: تهران - میدان انقلاب، خیابان فخررازی، بن بست فاتحی داریان، پلاک ۳، طبقه ۲
 تلفن: ۰۹۱۲۲۰۹۷۰۹۹-۶۶۴۹۰۳۴۱
 تمام حقوق برای مجتمع آموزشی مفید محفوظ است.

فهرست

مقدمه	۱۱
چگونگی کاربرد سند	۱۲
واژگان کلیدی	۱۲
۱. باورها و معیارها	۱۵
(۱) باورها در مورد هنر کودک	۱۵
(۲) باورهای آموزشی	۱۸
(۳) باور در مورد مربیان آموزشی	۲۷
(۴) باور در مورد سند آموزش هنر	۳۰
۲. یافته‌های جدید در آموزش هنر	۳۱
(۱) تأثیر هنر بر رشد همه‌جانبه‌ی کودکان	۳۱
(۲) چرخه‌ی رشد تجارب هنری	۳۲
۳. اهداف	۳۵
(۱) اهداف کلی	۳۵
(۲) اهداف میانی	۳۵
۴. راهنمایی برای طراحی فعالیت‌های هنری در مدل آموزشی مفید	۳۷
فرم طراحی فعالیت هنری	۳۷
۵. راهنمایی برای ارزشیابی فعالیت‌های هنری در مدل آموزشی مفید	۴۱
(۱) ارزشیابی	۴۱
(۲) شیوه‌ی اطلاع‌رسانی به اولیا	۴۲

- ۴۳..... موضوع سند در خارج از کلاس هنر.....۶
- ۴۴..... مهارت‌های فرا موضوعی مرتبط با موضوع.....۷
- ۴۵..... مثال از طرح فعالیت‌های هنری.....۸
- ۴۶..... پیوست‌ها.....۹
- ۴۸..... پیوست ۱: فرم طراحی فعالیت هنر.....
- ۵۱..... پیوست ۲: فعالیت تجسمی، نقاشی، بو.....
- ۵۵..... پیوست ۳: فعالیت تجسمی، حجم سازی (سنباده).....
- ۵۹..... پیوست ۴: فعالیت نمایشی.....
- ۶۲..... پیوست ۵: فعالیت تلفیقی (نقاشی و علوم اجتماعی).....
- ۶۷..... پیوست ۶: فهرست فعالیت‌های هنری.....
- ۶۸..... پیوست ۷: فرم بررسی تولید طرح فعالیت هنری.....
- ۷۰..... پیوست ۸: فرم پایش اجرای کارگاه‌های آموزش هنر.....
- ۷۳..... پیوست ۹: یافته‌های جدید در آموزش هنر.....
- ۷۴..... تأثیر هنر بر رشد همه جانبه‌ی کودکان.....
- ۷۷..... چرخه‌ی رشد تجارب هنری.....
- ۷۸..... تنوع رویکردهای تربیت هنری.....
- ۸۹..... مبانی روان شناختی آموزش هنر - مراحل قابلیت‌های گرافیکی.....
- ۹۲..... مراحل تحول قابلیت‌های زیبا شناختی.....
- ۹۳..... رشد و تحول قابلیت‌های زیبا شناختی (گاردنر، ۱۹۹۰).....
- ۹۵..... برنامه‌ی درسی و استانداردها در نگاه تطبیقی.....
- ۹۹..... آشنایی با برخی استانداردهای آموزش و یادگیری هنر.....
- ۱۰۱..... روش‌های آموزش هنر.....
- ۱۰۲..... اعلامیه‌ی جهانی یونسکو سال ۲۰۰۶.....
- ۱۰۴..... طرح الگوی مطلوب برنامه‌ی درسی هنر برای دوره‌ی ابتدایی ایران.....
- ۱۱۴..... پیوست ۱۰: نسبت محتوای رسمی آموزش و پرورش با محتوای مورد نیاز مجتمع.....
- ۱۱۵..... خلاصه‌ی محتوای رسمی درس هنر در آموزش و پرورش.....

این نوشتار به سفارش مجتمع آموزشی مفید و برای مدارس ابتدایی فراهم شده است. هدف این سند، ارائه‌ی فعالیت‌های هنری از پیش تعیین شده، نیست. این سند بر آن است تا مربیان را با ویژگی‌های یک طرح درس هنری آشنا کند و آن‌ها را قادر سازد که با توجه به شرایط متفاوت کلاسی، فعالیت‌های هنری متناسبی، طراحی کنند و یا از میان فعالیت‌های نوشته شده، مناسب ترین‌ها را برگزینند؛ همچنین قادر باشند فعالیت را به خوبی در کلاس اجرا کنند. در این سند، معیارهایی ارائه شده است که مربیان با استفاده از آن می‌توانند میزان صحت و ارزشمندی فعالیت‌های هنری تولید و اجرا شده را ارزیابی کنند.

مربیان و طراحان برنامه‌ی آموزش هنر در دبستان‌های مفید، باید بخش باورها و معیارهای آموزشی را به دقت مطالعه کنند. مطالعه‌ی این بخش، نگاهی در برنامه ریزان ایجاد می‌کند که صحت و ارزشمندی طراحی و اجرای فعالیت‌های هنری را در کلاس‌های هنری تضمین می‌کند. در این صورت، کودکان یادگیری متفاوتی در کلاس خواهند داشت و از اجرای فعالیت‌های کلاس لذت خواهند برد. فهم باورها کمک می‌کند تا آثار تولیدی کودکان به هر صورت که باشد از سوی مربیان مورد توجه قرار بگیرد. برای تولید فعالیت‌های هنری، فهم و رعایت معیارهای آموزشی آمده در این بخش، بسیار مهم هستند. اگر این معیارها رعایت نشوند، فعالیت هنری، ارزش آموزشی خود را از دست خواهد داد. گفتنی است برای تضمین رعایت معیارهای تولید فعالیت‌های هنری، فهم باورها پایه‌ای تر است. برخی معیارها به تعریف هنر کودک، مرتبط هستند؛ یعنی وجود یا عدم آن‌ها تعیین کننده‌ی ماهیت هنری فعالیت است؛ برخی معیارها مربوط به آموزش هنر هستند و رعایت یا عدم رعایت آن‌ها در فعالیت هنری، ارزشمند بودن آموزش را تعیین می‌کند.